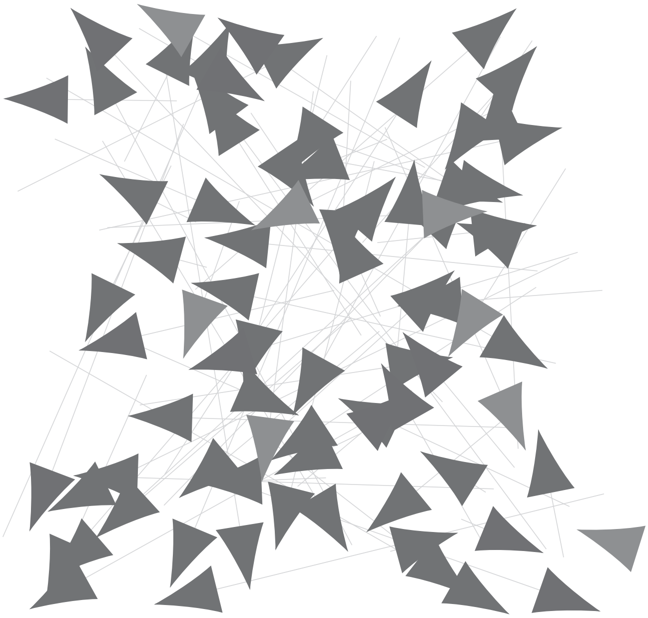

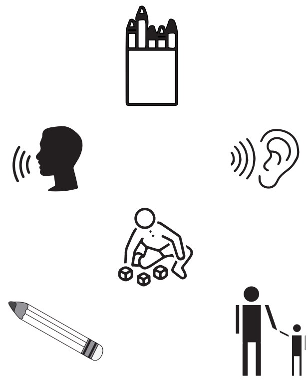

गणित पायाभूत पूरक पुस्तिका भाग -२

इयत्ता - ७ वी व ८ वी

नाव : ______________________

इयत्ता : ______________________

शाळा : ______________________

- पूरक पुस्तिकेबद्दल माहिती -

- गणित पूरक पुस्तिका भाग १ आणि भाग २ मध्ये 'निपुण भारत' मार्गदर्शक तत्वांवर आधारित मूलभूत संख्याज्ञानावर सराव दिलेला आहे.
- संख्याज्ञान, संख्यांवरील मूलभूत क्रिया, अपूर्णांक, मापन आणि माहितीचे व्यवस्थापन यांचा समावेश या पुस्तिकेमध्ये केला आहे.
- सुरुवातीला, विद्यार्थ्यांना शिक्षक किंवा पालकांच्या मदतीची आवश्यकता असू शकते, विशेषतः सूचना समजून घेण्यासाठी.
- ही पुस्तिका इयत्ता निहाय अध्ययन निष्पत्ती साध्य करण्यासाठी आवश्यक पाया निर्माण करण्यास सहाय्यक आहे.

- महत्वपूर्ण सूचना -

1. दररोज किमान एका पानाचा सराव करणे आणि 3 महिन्यामध्ये ही पूरकपुस्तिका पूर्ण करणे अपेक्षित आहे.
2. विद्यार्थ्यांनी आवश्यकता असेल तिथे शिक्षक/पालक/सहाध्यायी गट यांची मदत घ्यावी.
3. अतिरिक्त सराव आणि संगणकीय प्रत मिळविण्यासाठी वरील लिंक किंवा QR कोड स्कॅन करु शकतात किंवा http://sikshana.org/fln.html या संकेतस्थळी भेट देऊ शकता.
4. स्मार्ट फोन, गुगल लेन्स किंवा अन्य संयुक्तिक ॲप्लिकेशनचा वापर करुन QR कोड स्कॅन केला जावू शकतो.

http://sikshana.org/fln.html

'ही पुस्तिका प्रकाशित करण्याच्या कार्यात ऑलस्टेट इंडिया ही कंपनी शिक्षणा फाऊंडेशन या संस्थेची एक अभिमानी प्रायोजक आहे. तथापि, या पुस्तिकेत व्यक्त केलेली मते, त्यातील आशय आणि दिलेली कोणतीही माहिती केवळ लेखकांची आहे आणि ऑलस्टेट इंडिया कोणत्याही प्रकारे याचे समर्थन करत नाही, सहमत किंवा सदस्यत्व असल्याचा दावा करत नाही. सामग्रीसाठी कोणतेही प्रत्यक्ष किंवा अप्रत्यक्ष दायित्व, प्रचार, प्रसार किंवा त्याचा प्रभाव, केवळ शिक्षणा फाऊंडेशनशी संबंधित असेल.'

अनुक्रमणिका

संख्याज्ञान		
अनुक्रमांक	घटक	पान नं.
1.	**संख्याज्ञान**	1 - 3
	उजळणी	
2.	**बेरीज आणि वजाबाकी**	4 - 18
	मनात आकडेमोड सराव शाब्दिक उदाहरणे	
3.	**गुणाकार व भागाकार**	19 - 27
	गुणाकार आणि भागाकार सराव शाब्दिक उदाहरणे	
4.	**संख्याक्रम**	28
5.	**अपूर्णांक**	29 - 31
	उजळणी अपुर्णांकाची तुलना समतुल्य अपूर्णांक	
6.	**मापन**	32 – 37
	लांबी परिमीती क्षेत्रफळ दिनदर्शिका	
7.	**माहितीचे व्यवस्थापन**	38 – 39

Date ___ /___ /___

संख्याज्ञान

1. खालील वर्णनाशी जुळणारी संख्या लिही.

a. 100 पेक्षा कमी असलेली संख्या. ______________

b. 100 च्या जागी 3 असलेली संख्या. ______________

c. 25 आणी 62 ची बेरीज करुन येणारी संख्या. ______________

d. 10 मधुन 4 वजा केल्यावर येणारी संख्या. ______________

e. अशी संख्या ज्यामध्ये दोन अंकी संख्येच्या दोन्ही स्थानिक किंमती समान आहेत. ______________

---

2. योग्य अक्षरी संख्येपुढे बरोबरची खूण कर आणि चुकीच्या अक्षरी संख्येपुढे चुकीची फुली कर. चुकीची अक्षरी संख्या दुरुस्त करुन पुन्हा लिही.

संख्या	अक्षरी संख्या	चुक /बरोबर	योग्य अक्षरी संख्या
450	चारशे पन्नास		
762	सातशे सव्वीस		
831	आठशे एकतीस		
569	पाचशे एकोणसत्तर		
385	तीनशे पस्तीस		

---

3. लगतची पुढची संख्या लिही.

संख्या	लगतची पुढची संख्या
235	
509	
419	
673	
400	

संख्या	लगतची पुढची संख्या
343	
567	
999	
899	
759	

Date ___ /___ /___

संख्याज्ञान

1. चार अंकी संख्येला गोल कर.

34	5109	334	4	1000	3400
678	2	6678	6	500	503
5613	45	900	8890	12	6670
704	6580	1244	23	556	1

2. तुझ्या माहितीसाठी 1 उदाहरण करुन दाखवले आहे.

संख्या	अक्षरी संख्या
3235	तीन हजार दोनशे पस्तीस
5509	
4179	
6730	
4000	
3143	
5647	
9990	
8299	
6759	

Date ___ /___ /___

संख्या

1. खालील संख्या विस्तारित रुपात लिही. (तुझ्या माहितीसाठी 1 उदाहरण करुन दाखवले आहे.)

संख्या	विस्तारित रुप
3235	3000 + 200 + 30 + 5
5509	
4179	
6730	
4000	
3143	
5647	
9990	
8299	
6759	

---

2. खालील संख्यांत 10 ही संख्या मिळव आणि उत्तर लिही.

संख्या	संख्या + 10
1	11
35	
219	
590	
1000	

संख्या	संख्या + 10
2300	
4370	
5290	
7090	
4990	

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. खालील संख्यांत 100 ही संख्या मिळव आणि उत्तर लिही.

संख्या	संख्या + 100
1	101
25	
670	
920	
1000	

संख्या	संख्या + 100
2500	
4053	
7900	
8999	
9900	

2. खालील संख्यांत 1000 ही संख्या मिळव आणि उत्तर लिही.

संख्या	संख्या + 1000
1	1001
21	
405	
887	
1000	

संख्या	संख्या + 1000
3450	
5098	
5210	
8900	
9000	

पालक/शिक्षकांचा अभिप्राय:	☺ 😐 ☹	पालक/शिक्षकांची स्वाक्षरी:	

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. आधी 100 मिळव आणि नंतर 10 मिळव.

	+100		+10	
3	→	103	→	113
25	→	125	→	135
348	→	448	→	458

	+100		+10	
563	→		→	
873	→		→	
94	→		→	
198	→		→	
18	→		→	
4	→		→	
105	→		→	
400	→		→	
275	→		→	
9	→		→	

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. आधी 1000 मिळव आणि नंतर 100 मिळव.

345 +1000 1345 +100 1445	28 +1000 +100	7 +1000 +100	1045 +1000 +100
3412 +1000 +100	965 +1000 +100	48 +1000 +100	946 +1000 +100
4952 +1000 +100	5014 +1000 +100	99 +1000 +100	9045 +1000 +100

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. **बेरीज**

5130 + 206	7134 + 2711	4305 + 3815	5797 + 2378
1897 + 1411	478 + 1559	6703 + 763	234 + 1461
4498 + 853	5239 + 3410	4204 + 2657	4763 + 606
1283 + 5983	5861 + 2976	3037 + 6903	4251 + 4057
2027 + 195	1470 + 7731	7641 + 144	3069 + 1303
3567 + 3438	4171 + 2182	2868 + 5952	7186 + 165

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. बेरीज

16105 + 29491	31040 + 60966	44707 + 17711	23323 + 53066
38506 + 22868	83431 + 1334	42584 + 23143	42645 + 55615
36557 + 20239	51212 + 42275	37575 + 24700	86047 + 1623
73855 + 7482	40706 + 19324	89107 + 7039	29704 + 28582

पालक/शिक्षकांचा अभिप्राय:	☺ 😐 ☹	पालक/शिक्षकांची स्वाक्षरी:	

बेरीज आणि वजाबाकी

1. वजाबाकी कर.

30956 − 16540	90946 − 90376	84876 − 65215	60438 − 9885
58643 − 52342	16134 − 4262	26582 − 9056	66354 − 7498
70374 − 49568	81876 − 77053	7909 − 2619	53479 − 34404
29988 − 21292	28327 − 1164	7347 − 3465	87687 − 25885
38563 − 14612	76254 − 62762	68388 − 41976	59774 − 51592

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. वजाबाकी कर.

7188 − 6870	1669 − 451	2809 − 1352	4103 − 171
5622 − 5584	7496 − 2207	5489 − 5300	2292 − 1789
726 − 483	4455 − 1693	8589 − 7523	5696 − 919
9290 − 6614	8129 − 4940	2664 − 485	7737 − 5060
6591 − 4713	3252 − 1287	853 − 117	535 − 229

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. रिकाम्या जागी योग्य संख्या लिही.

9 3 0 + 1 0 0 0	+ 2 3 5 1 0 0 0	+ 4 7 2 1 0 0 0
8 + 1 0 0 0	+ 9 9 5 1 0 0 0	+ 1 0 0 1 0 0 0
+ 1 6 2 2 0 0 0	+ 4 7 8 2 0 0 0	5 1 4 + 2 0 0 0
1 9 0 + 3 0 0 0	+ 5 0 8 3 0 0 0	+ 2 7 2 3 0 0 0
3 0 3 5 + 4 0 0 0	+ 4 5 3 0 5 0 0 0	+ 5 1 0 4 0 0 0

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. रिकाम्या जागी योग्य संख्या लिही.

2 2 9 5 + ____ 5 0 0 0	2 4 1 4 + ____ 5 0 0 0	5 5 + ____ 1 0 0 0
1 8 2 8 + ____ 7 0 0 0	4 7 1 8 + ____ 9 0 0 0	3 3 9 1 + ____ 4 0 0 0
2 1 1 2 + ____ 4 0 0 0	3 9 5 8 + ____ 6 0 0 0	1 9 6 3 + ____ 2 0 0 0
7 1 1 9 + ____ 9 0 0 0	6 7 3 2 + ____ 8 0 0 0	2 5 5 6 + ____ 5 0 0 0
3 4 9 7 + ____ 9 0 0 0	+ 8 0 5 4 9 0 0 0	+ 7 9 4 5 9 0 0 0

पालक/शिक्षकांचा अभिप्राय:	☺ 😐 ☹	पालक/शिक्षकांची स्वाक्षरी:	

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. **खालील उदाहरणे सोडव.**

a. 356 व 432 यांची बेरीज किती येईल?

356	432

?

---

b. 185 मध्ये 584 मिळवले तर किती उत्तर येईल?

185	584

?

---

c. 123 आणि 789 यांची बेरीज किती येईल?

123	789

?

---

d. जर तुझ्याकडे 647 खडू आहेत आणि तुला 312 खडू मिळाले, तर तुझ्याकडे एकूण किती खडू आहेत?

647	312

?

---

e. 568 मध्ये 427 मिळवले तर किती उत्तर येईल?

568	427

?

---

f. जर तू 329, 271 आणि 375 मिळवलेस तर एकूण किती होतील?

329	271	375

?

---

g. 598 मध्ये 356 मिळवले तर किती उत्तर येईल?

598	356

?

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

h. तुझ्याकडे 832 रुपये आहेत आणि तुला अजून 167 रुपये मिळाले, तर तुझ्याकडे एकूण किती पैसे आहेत?

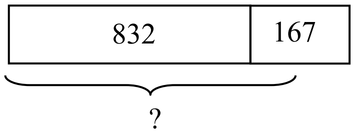

---

i. 427 मध्ये 572 मिळवले तर किती उत्तर येईल?

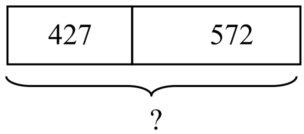

---

j. 749 मध्ये 256 मिळवले तर किती उत्तर येईल?

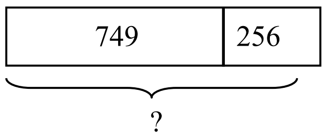

---

k. सहानाकडे 347 गोट्या आहेत आणि तिचा मित्र दयानंदने तिला आणखी 286 गोटया दिल्या, तर सहानाकडे आता एकूण किती गोट्या आहेत?

---

l. एका बेकरीने सकाळी 548 कपकेक आणि दुपारी 322 कपकेक विकले, तर त्यांनी एकूण किती कपकेक विकले?

---

m. एका टोपलीमध्ये 215 लाल मिरच्या, 364 हिरव्या मिरच्या आणि 189 पिवळ्या मिरच्या आहेत, तर एकूण किती मिरच्या आहेत?

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

1. खालील प्रश्नांत वजाबाकीचा योग्य वापर करुन उत्तरे लिही.

a. तन्मयकडे 456 गोट्या होत्या आणि त्याने 237 गोट्या त्याच्या मित्राला दिल्या, तर तन्मयकडे एकूण किती गोट्या शिल्लक आहेत?

?	237

456

---

b. एका किराणा दुकानात 589 सफरचंद होते. त्यातील 354 सफरचंद विकले गेले, तर एकूण किती सफरचंद दुकानामध्ये शिल्लक आहेत?

?	354

589

---

c. पौर्णिमाकडे 725 स्टिकर्स होते आणि त्यातील 198 स्टिकर्स तिने तिची वही सजवण्यासाठी वापरले, तर पौर्णिमेकडे किती स्टिकर्स शिल्लक आहेत?

?	198

725

---

d. शाळेच्या कॅन्टीनमध्ये 398 विद्यार्थी होते. त्यापैकी 172 विद्यार्थी जेवणानंतर निघून गेले, तर किती विद्यार्थी कॅन्टीनमध्ये आहेत?

172	?

398

---

e. तुझ्याकडे 863 बाहुल्या होत्या. त्यातील तू तुझ्या लहान बहिणीला 429 बाहुल्या दिल्या, तर तुझ्याकडे किती बाहुल्या शिल्लक आहेत?

?	429

863

---

f. तुझ्याकडे 562 रुपये होते. त्यापैकी तू 175 रुपये कपड्यावर खर्च केले, तर तुझ्याकडे किती पैसे शिल्लक आहेत?

175	?

562

बेरीज आणि वजाबाकी

g. साराकडे 825 रुपये होते. तिने 384 रुपये भावाला दिले. तर साराकडे किती पैसे शिल्लक आहेत?

348	?

825

---

h. तुला 498 रुपये बक्षीस स्वरुपात रक्कम मिळाली. त्यातील 120 रुपये सेवाभावी संस्थेला देण्याचे तू ठरवले. तर तुझ्याकडे किती पैसे शिल्लक राहतील?

120	?

498

---

i. तुझ्याकडे 654 रुपये आहेत. त्यातील तुला 225 रुपये मित्राला द्यायचे आहेत. तर तुझ्याकडे किती रुपये शिल्लक राहतील?

225	?

654

---

j. तुझ्याकडे 389 रुपये आहेत. त्यातील तुला 278 रुपये किंमत असलेली भेटवस्तू खरेदी करायची आहे, तर भेटवस्तू खरेदी केल्यानंतर तुझ्याकडे किती रुपये शिल्लक असतील?

278	?

389

---

k. तुझ्याकडे 542 गोळ्या आहेत. त्यातील तुला तुझ्या मित्रांना 287 गोळ्या द्यायच्या आहेत, तर तुझ्याकडे किती गोळ्या शिल्लक राहतील?

---

l. तुझ्याकडे 365 सफरचंद होते. त्यातील तू 149 खाल्ले, तर किती सफरचंद शिल्लक आहेत?

---

m. शाळेत 789 विद्यार्थी होते. त्यातील 342 विद्यार्थी सहलीला गेले, तर किती विद्यार्थी शाळेत आहेत?

पालक/शिक्षकांचा अभिप्राय:	☺ 😐 ☹	पालक/शिक्षकांची स्वाक्षरी:	

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

खालील प्रश्नांत वजाबाकीचा योग्य वापर करुन उत्तरे लिही.

a. तुझ्या पाकीटमध्ये 427 रुपये होते. नंतर तुला 150 रुपये भेट म्हणून आणखी मिळाले. एकूण मिळालेल्या पैशांपैकी तू 92 रुपये चित्रपटाच्या तिकिटावर खर्च केलेस, तर आता तुझ्याकडे किती पैसे शिल्लक आहेत?

b. तुझ्याकडे 586 स्टिकर्स होते आणि तुझ्या मित्राने तुला आणखी 234 स्टिकर्स दिले. नंतर, तू त्यातील 125 स्टिकर्स तुझ्या भावाला देण्याचे ठरवले, तर तुझ्याकडे आता किती स्टिकर्स आहेत?

c. तुझ्याकडे 369 गोट्या होत्या. तू 128 गोट्या आणखी विकत घेतल्यास. त्यातील तू 75 गोट्या तुझ्या मित्राला दिल्यास, तर तुझ्याकडे एकूण किती गोटया शिल्लक आहेत?

d. तुझ्या शाळेत 548 विद्यार्थी आहेत आणि आज 317 विद्यार्थी उपस्थित आहेत, तर किती विद्यार्थी गैरहजर आहेत?

e. तुझ्या बचत खात्यात 785 रुपये होते आणि तू अजून 150 रुपये खात्यात जमा केलेस. मात्र, तुला 263 रुपयांचे विजेचे बिल भरावे लागले, तर तुझ्या खात्यात एकूण किती पैसे शिल्लक आहेत?

Date ___ /___ /___

बेरीज आणि वजाबाकी

f. तुझ्याकडे 452 गोष्टींची पुस्तके आहेत आणि तू आणखी 176 पुस्तके, पुस्तक विक्रेत्याकडे खरेदी केलीस. त्यापैकी 89 पुस्तके वाचल्यानंतर तुझ्याकडे आता किती गोष्टींची पुस्तके वाचायची आहेत?

g. एका किराणा दुकानात 678 सफरचंदांचा साठा होता. त्यांनी सकाळी 258 सफरचंद विकले आणि दुपारी 195 सफरचंदांचे वितरण केले, तर आता दुकानामध्ये किती सफरचंद आहेत?

h. तुझ्याकडे 625 पत्ते आहेत आणि त्यातील 147 पत्ते तू तुझ्या मित्राला देण्याचे ठरवले. नंतर, तू दुकानामधून आणखी 63 पत्ते खरेदी केलेस, तर तुझ्याकडे आता किती पत्ते आहेत?

i. तुझ्या आजोबांनी तुला 189 गोट्या दिल्या आणि तुझ्या भावाने तुला अजून 276 गोट्या दिल्या.एकूण मिळालेल्या गोटयांपैकी तू 97 गोटया तुझ्या मित्राला द्यायच्या ठरवल्यास, तर आता तुझ्याकडे किती गोट्या शिल्लक आहेत?

j. तुझ्याकडे 758 गोळ्या आहेत. त्यातील तू तुझ्या वर्गमित्रांना 235 गोळ्या वाटल्यास आणि नंतर 182 गोळ्या तुला तुझ्या शिक्षकांनी दिल्या, तर आता तुझ्याकडे किती गोळ्या आहेत?

गुणाकार आणि भागाकार

1. **गुणाकार**

7 4 9 × 1	5 3 5 × 5	4 3 7 × 3	3 5 9 × 7
6 1 5 × 5	2 3 4 × 2	5 0 1 × 9	4 9 3 × 0
4 5 3 × 2	9 8 4 × 4	8 7 6 × 1	8 8 × 9
9 1 × 3	3 0 2 × 5	2 4 8 × 3	2 4 9 × 9
5 0 5 × 6	7 8 7 × 4	4 1 3 × 9	3 7 2 × 6

Date ___ /___ /___

1. **गुणाकार**

164 × 10	71 × 11	234 × 33	335 × 23
69 × 7	67 × 4	521 × 8	699 × 6
751 × 74	405 × 45	283 × 78	678 × 86
631 × 43	688 × 65	714 × 76	826 × 47
165 × 56	663 × 9	293 × 64	915 × 56

पालक/शिक्षकांचा अभिप्राय:	☺ 😐 ☹	पालक/शिक्षकांची स्वाक्षरी:	

Date ___ /___ /___

गुणाकार आणि भागाकार

1. **भागाकार.**

31 ÷ 1	64 ÷ 4	49 ÷ 7	40 ÷ 7
96 ÷ 8	22 ÷ 2	64 ÷ 3	35 ÷ 5
36 ÷ 6	85 ÷ 5	16 ÷ 2	22 ÷ 7
33 ÷ 6	52 ÷ 2	90 ÷ 6	42 ÷ 8
80 ÷ 2	68 ÷ 4	15 ÷ 7	18 ÷ 9

Date ___ /___ /___

गुणाकार आणि भागाकार

1. **भागाकार.**

584 ÷ 2	998 ÷ 9	634 ÷ 1	285 ÷ 2
954 ÷ 5	934 ÷ 4	248 ÷ 8	203 ÷ 3
355 ÷ 9	347 ÷ 6	608 ÷ 4	18 ÷ 6
10 ÷ 2	87 ÷ 7	28 ÷ 7	49 ÷ 8
14 ÷ 5	70 ÷ 5	444 ÷ 4	689 ÷ 6

Date ___ /___ /___

गुणाकार आणि भागाकार

1. खालील प्रश्नांत गुणाकाराचा योग्य वापर करुन उत्तरे लिही.

a. जर तुझ्याकडे 12 गोळ्या असलेले 8 खोके असतील, तर तुझ्याकडे एकूण किती गोळ्या असतील?

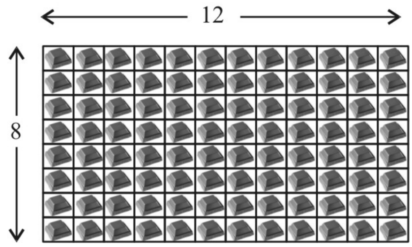

b. पुस्तकांचा दुकानदार 5 पुस्तकांचा संच विकतो. तू 4 संच विकत घेतलेस, तर तुझ्याकडे एकूण किती पुस्तकांचा संच असेल?

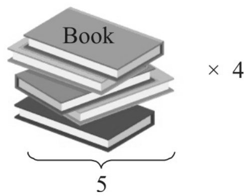

c. एका शेतकऱ्याकडे 6 टोपल्या आहेत. प्रत्येक टोपलीत 9 सफरचंद आहेत, तर शेतकऱ्याकडे एकूण किती सफरचंद आहेत?

d. तुला 7 किलो तांदूळ खरेदी करायचे आहेत आणि 1 किलो तांदळाची किंमत 150 रुपये आहे, तर 7 किलो तांदळाची किंमत किती?

Date ___ /___ /___

गुणाकार आणि भागाकार

e. एका वर्गात 10 विद्यार्थी आहेत आणि प्रत्येक विद्यार्थ्याकडे 8 रंगीत पेन्सिल्स आहेत, तर वर्गात एकूण किती रंगीत पेन्सिल्स आहेत?

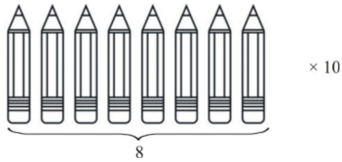

---

f. एका हॉटेलमध्ये एका थाळीत 6 चपात्या दिल्या जातात. जर त्यांनी 4 थाळी दिल्या, तर ते किती चपात्या देतील?

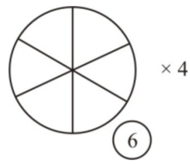

---

g. तुझ्या वडिलांनी तुला स्टिकर्सचे 3 गठ्ठे दिले आणि प्रत्येक गठ्यामध्ये 10 स्टिकर्स होते, तर तुझ्याकडे एकूण किती गठ्ठे असतील?

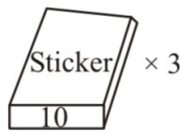

---

h. तुला प्रत्येकी 5 गोळ्यांसह भेटवस्तू बनवायची आहे आणि तुझ्याकडे 25 भेटवस्तू आहेत, तर तुला किती गोळ्या लागतील?

---

i. कार भाडयाने देणारी कंपनी प्रति तास 9 रुपये आकारते. जर तू 6 तासांसाठी कार भाड्याने घेतलीस, तर तुला किती भाडे द्यावे लागेल?

पालक/शिक्षकांचा अभिप्राय:	☺ 😐 ☹	पालक/शिक्षकांची स्वाक्षरी:	

Date ___ /___ /___

गुणाकार आणि भागाकार

j. चित्रपटगृहात 8 रांगेत खुर्च्या मांडल्या आहेत, प्रत्येक रांगेत 7 खुर्च्या आहेत, तर एकूण किती खुर्च्या आहेत?

---

k. तुला मोसंबीच्या 6 पेटी खरेदी करायच्या आहेत. प्रत्येक पेटीमध्ये 8 मोसंबी आहेत, तर तुझ्याकडे एकूण किती मोसंबी असतील?

---

l. तुझ्या पुस्तकांच्या कपाटामध्ये 4 कप्पे आहेत आणि प्रत्येक कप्प्यामध्ये तू 12 पुस्तके ठेऊ शकतोस, तर पुस्तकांच्या कपाटामध्ये तू एकूण किती पुस्तके ठेऊ शकशील?

---

m. तुझ्याकडे 5 खडूपेटी आहेत आणि प्रत्येक खडूपेटीमध्ये 10 खडू आहेत, तर तुझ्याकडे एकूण किती खडू आहेत?

---

n. वर्गात, 7 रांगेत बाकडी मांडली आहेत आणि प्रत्येक रांगेमध्ये 9 बाकडे आहेत, तर वर्गामध्ये एकूण किती बाकडे आहेत?

1. खालील प्रश्नांत भागाकाराचा योग्य वापर करुन उत्तरे लिही.

a. तुझ्याकडे स्ट्राबेरीजची एक पेटी आहे. ज्यामध्ये 12 स्ट्राबेरीज आहेत. तुला त्या स्ट्राबेरीज 4 लहान पिशव्यांमध्ये ठेवायच्या आहेत, तर प्रत्येक पिशवीमध्ये तू किती स्ट्राबेरीज ठेवशील?

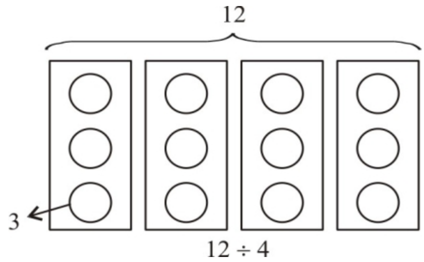

---

b. तुझ्याकडे 30 पेरूआहेत. तुला ते पेरू तुझ्या 5 मित्रांमध्ये समान वाटायचे आहेत, तर प्रत्येक मित्राला तू किती पेरूदेशील?

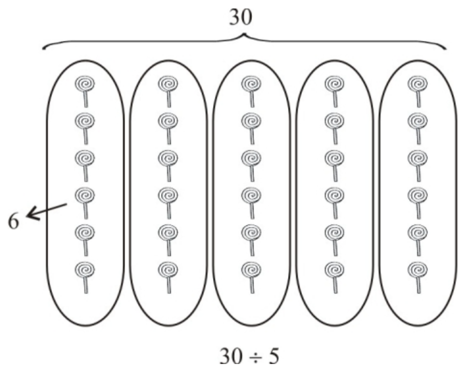

---

c. एका पाटीमध्ये 48 कपकेक आहेत आणि ते 6 मुलांमध्ये विभागले जाणे आवश्यक आहे, तर प्रत्येक मुलाला किती कपकेक मिळतील?

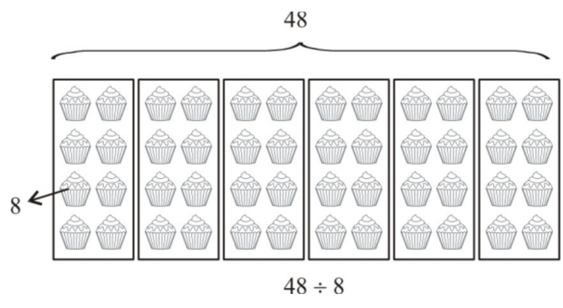

---

d. तुझ्याकडे 18 गोट्या आहेत आणि प्रत्येक पिशवीमध्ये तुला 3 गोट्या ठेवायच्या आहेत, तर तुला सर्व गोट्या ठेवायला एकूण किती पिशव्या लागतील?

गुणाकार आणि भागाकार

e. तुझ्याकडे 35 गुलाब आहेत. आणि तुला ते 7 जणांना समान वाटायचे आहेत, तर तू प्रत्येकाला किती गुलाब देशील?

---

f. तुझ्याकडे 24 भाकरी आहेत आणि तुला त्या भाकरी प्रत्येक ताटात समान वाटायच्या आहेत, तर प्रत्येक ताटामध्ये किती भाकरी ठेवशील?

---

g. तुझ्याकडे 60 पेन आहेत. तुला ते पेन तुझ्या 10 मित्रांमध्ये समान वाटायचे आहेत, तर प्रत्येक मित्राला किती पेन देशील?

---

h. तुझ्याकडे 42 पेन्सिल्स आहेत. एका कंपासपेटीत तुला प्रत्येकी 6 पेन्सिल्स ठेवायच्या आहेत. तर तुला किती कंपासपेटी लागतील?

Date ___ /___ /___

सांख्यिकी आकृतिबंध

1.खालील सांख्यिकी आकृतिबंध पूर्ण कर. (एक उदाहरण दिले आहे.)

a. 102, 106, 110, 114, 118 , 122 , 126 , 130 , 134 , 138 (4 च्या पटीतील संख्या)

b. 1000, 1004, 1009, 1016 ________ , ________ , ________ , ________ , ________ , ________

c. 1500, 1475, 1450, 1425, ________ , ________ , ________ , ________ , ________ , ________

d. 5013, 5019, 5025, 5031 ________ , ________ , ________ , ________ , ________ , ________

e. 1000, 800, 600, ________ , ________ , ________ , ________ , ________ , ________

f. 2007, 2014, 2021, 2028, ________ , ________ , ________ , ________ , ________ , ________

g. 10025, 10050, 10100, 10200, 10400, ______ , ______ , ______ , ______ , ______ , ______

h. 5000, 2500, 1250, 625, ________ , ________ , ________ , ________ , ________ , ________

i. 32012, 32024, 32048, 32096, ________ , ________ , ________ , ________ , ________ , ________

j. 72511, 72522, 72533, ________ , ________ , ________ , ________ , ________ , ________

2. तुझा स्वत:चा क्रम तयार कर.

k. ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____

l. ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____

m. ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____ , ____

पालक/शिक्षकांचा अभिप्राय:	☺ 😐 ☹	पालक/शिक्षकांची स्वाक्षरी:	

Date ___ /___ /___

अपूर्णांक

1. खालील अपूर्णांक बघ. त्यानुसार आकृतीचा तेवढाच भाग रंगव आणि (<, >, =) यांपैकी योग्य चिन्ह लिही.

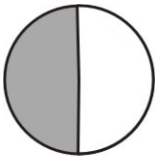 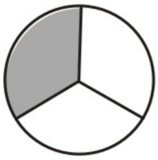 $\frac{1}{2}$ [>] $\frac{1}{3}$	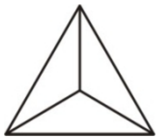 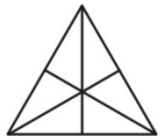 $\frac{2}{3}$ [ ] $\frac{2}{6}$
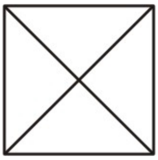 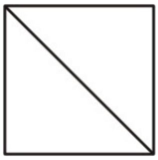 $\frac{2}{4}$ [ ] $\frac{1}{2}$	 $\frac{4}{5}$ [ ] $\frac{8}{10}$
  $\frac{5}{6}$ [ ] $\frac{2}{6}$	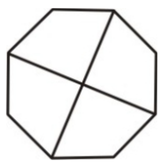 $\frac{3}{8}$ [ ] $\frac{3}{4}$

Date ___ /___ /___

अपूर्णांक

1. खालील अपूर्णांक बघ. त्यानुसार आकृतीचा तेवढाच भाग रंगव आणि (<, , =) यांपैकी योग्य चिन्ह लिही.

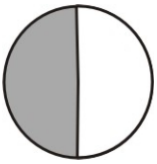 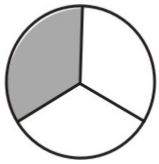

$\frac{1}{2}$ [>] $\frac{1}{3}$

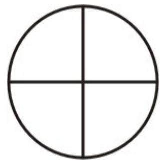

$\frac{4}{12}$ [   ] $\frac{2}{4}$

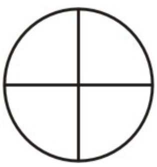

$\frac{3}{4}$ [   ] $\frac{2}{3}$

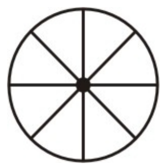

$\frac{6}{12}$ [   ] $\frac{3}{8}$

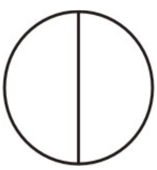 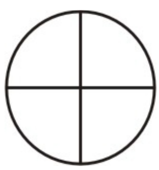

$\frac{1}{2}$ [   ] $\frac{3}{4}$

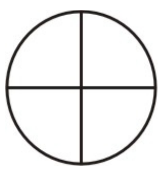

$\frac{2}{4}$ [   ] $\frac{2}{5}$

अपूर्णांक

2. सममूल्य अपूर्णांक शोध व त्यानुसार आकृतीचा तेवढाच भाग रंगव.

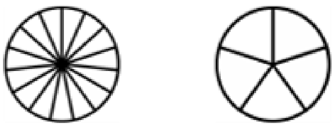

$\frac{9}{15} = \frac{3}{5}$

1 b.

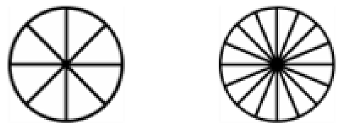

$\frac{7}{8} = \frac{14}{16}$

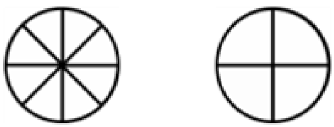

$\frac{6}{8} = \frac{3}{4}$

2 b.

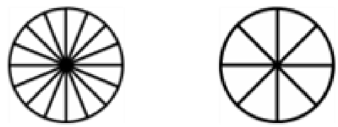

$\frac{2}{16} = \frac{1}{8}$

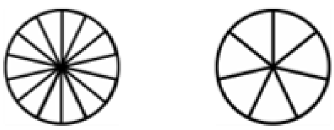

$\frac{4}{14} = \frac{2}{7}$

3 b.

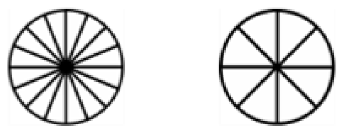

$\frac{14}{16} = \frac{7}{8}$

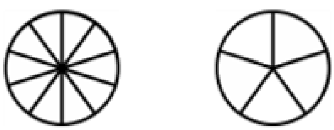

$\frac{4}{10} = \frac{2}{5}$

4 b.

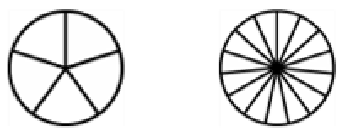

$\frac{3}{5} = \frac{9}{15}$

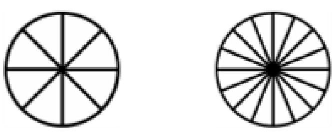

$\frac{3}{8} = \frac{6}{16}$

5 b.

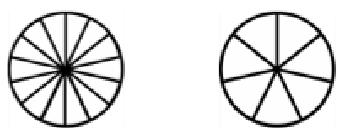

$\frac{12}{14} = \frac{6}{7}$

अपूर्णांक

1. **सममूल्य अपूर्णांक शोध व त्यानुसार आकृतीचा तेवढाच भाग रंगव.**

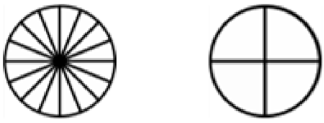

$\frac{4}{16} = ___$

1 b.

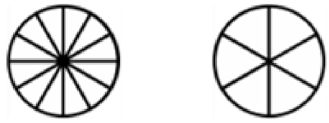

$\frac{2}{12} = ___$

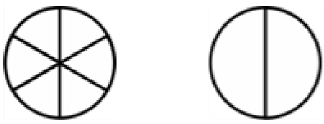

$\frac{3}{6} = ___$

2 b.

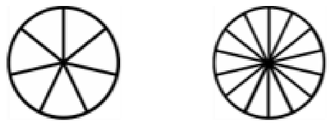

$\frac{6}{7} = ___$

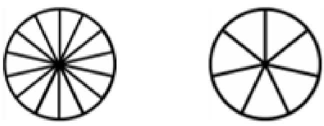

$\frac{12}{14} = ___$

3 b.

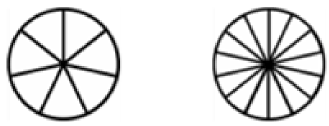

$\frac{5}{7} = ___$

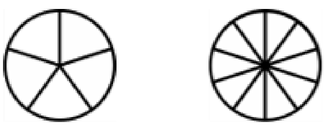

$\frac{4}{5} = ___$

4 b.

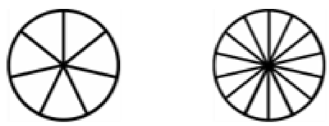

$\frac{5}{7} = ___$

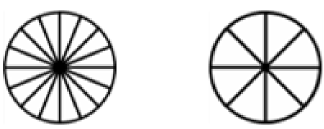

$\frac{14}{16} = ___$

5 b.

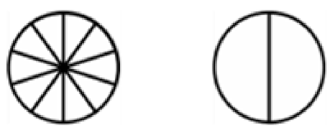

$\frac{5}{10} = ___$

पालक/शिक्षकांचा अभिप्राय:	☺ 😐 ☹	पालक/शिक्षकांची स्वाक्षरी:	

Date ___ /___ /___

मापन

1. पट्टी वापरुन खालील वस्तूंची लांबी मोज आणि उत्तर सेंटिमीटरमध्ये लिही.

a. तुझ्या (FLN) कार्यपुस्तिकेची लांबी: ________ सेमी

b. तुझ्या (FLN) कार्यपुस्तिकेची रुंदी: ________ सेमी

c. तुझ्या गणिताच्या पाठ्यपुस्तकाची लांबी: ________ सेमी

d. तुझ्या पेन्सिलीची लांबी: ________ सेमी

e. तुझ्या खोडरबरची लांबी: ________ सेमी

f. तुझ्या कंपासपेटीची लांबी: ________ सेमी

g. खडूच्या तुकड्याची लांबी: ________ सेमी

h. तुझ्या वडिलांच्या किंवा आईच्या फोनची लांबी: ________ सेमी

---

2. प्रत्येक आडव्या ओळीत, ज्या वस्तूंची लांबी 15 सेमी पेक्षा कमी आहे त्या वस्तूंना गोल कर.

a.	पेन्सिल	चार चाकी गाडी	रस्त्याची रुंदी
b.	बाकडे	फलक	खोडरबर
c.	होडी	नेल कटर	चालण्याची काठी
d.	सुई	तुझा बुट	कपड्याची पेटी
e.	तुझ्या हाताचा तळवा	तुझे केस	तुझे पाय

---

3. 100 सेंटीमीटर मिळून 1 मीटर बनतो. तुझ्या वर्गशिक्षकाकडून मोजपट्टी मागून घे आणि ती मोजपट्टी किती लांब आहे ते बघ. मोजपट्टी वापरुन तुझी उंची, तुझ्या हाताची लांबी, तुझ्या बाकडयाची लांबी मोज. आता, खालीलपैकी ज्या वस्तूंची लांबी एक मीटरपेक्षा कमी आहे त्या वस्तूंना गोल कर.

a.	पेन्सिल	तुझे बाकडे	डस्टर
b.	दप्तर	तुझा वर्ग	सुरी
c.	तुझे नाक	तुझी उंची	तुझा हात
d.	पाय	बस	वही
e.	गाजर	शेवग्याची शेंग	एक नारळाचे पान

Date ___ /___ /___

परिमिती

1. खालिल प्रत्येक आकृतिची परिमीती खाली दिलेल्या चौकटीत लिही.

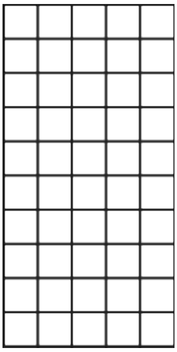

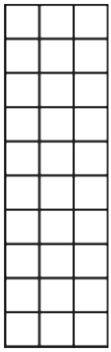

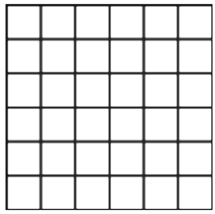

परिमिती =_____________ परिमिती =_____________ परिमिती =_____________

4 सेमी

4 सेमी

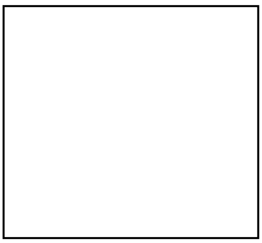

2 सेमी

7 सेमी

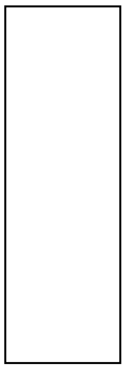

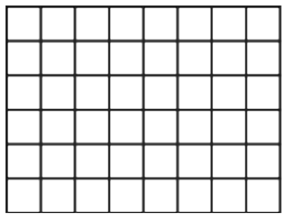

परिमिती =_____________ परिमिती =_____________ परिमिती =_____________

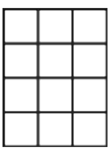

6 सेमी

10 सेमी

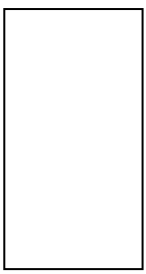

3 सेमी

3 सेमी

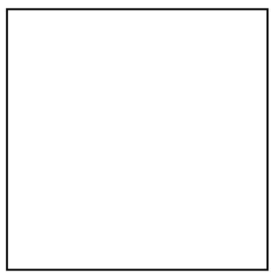

परिमिती =_____________ परिमिती =_____________ परिमिती =_____________

Date ___ /___ /___

परिमिती

1. खालिल प्रत्येक आकृतिचे क्षेत्रफळ खाली दिलेल्या चौकटीत लिही.

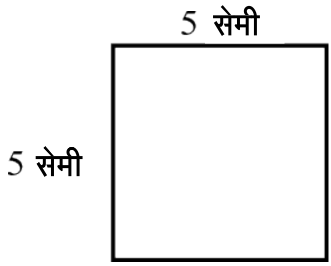

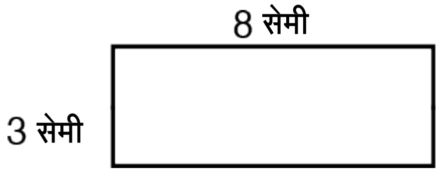

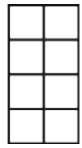

क्षेत्रफळ = ____________ क्षेत्रफळ = ____________ क्षेत्रफळ = ____________

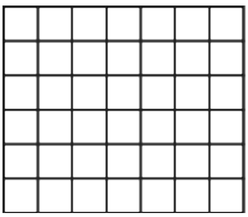

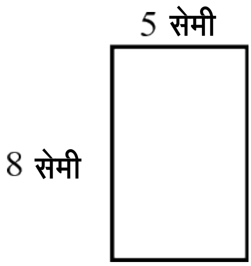

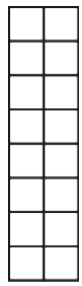

क्षेत्रफळ = ____________ क्षेत्रफळ = ____________ क्षेत्रफळ = ____________

2. खालील बाजूंची लांबी काढ.

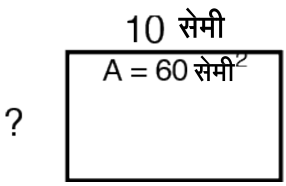

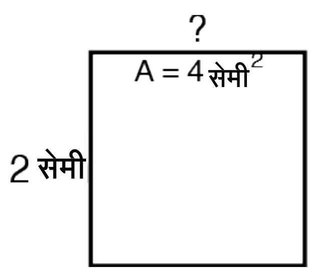

Date ___ /___ /___

दिनदर्शिका

1. दिनदर्शिकेचे निरीक्षण कर आणि खालील प्रश्नांची उत्तरे लिही.

ऑक्टोंबर						
रवि	सोम	मंगळ	बुध	गुरु	शुक्र	शनि
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

1. या दिनदर्शिकेतील तिसऱ्या रविवार कोणती तारीख आहे ?

____

2. ऑक्टोबर महिन्यात किती गुरुवार आहेत?

____

3. 30 ऑक्टोंबर कोणत्या वारी आहे ?

____

4. 31 ऑक्टोबरनंतर येणाऱ्या शनिवारी कोणती तारीख आहे ?

____

5. जर दर बुधवारी जलतरण तलाव बंद असेल, तर ऑक्टोबरमध्ये किती दिवस जलतरण तलाव बंद असेल?

____

6. जर शनिवार आणि रविवारी नाट्य वर्ग झाले, तर ऑक्टोबरमध्ये किती वर्ग होतील?

____

7. दर रविवारी सुट्टी असते. याशिवाय 2 आणि 25 ऑक्टोबरला शाळा बंद आहे, तर ऑक्टोबरमध्ये किती दिवस शाळा चालू आहे ?

____

8. जर तुला आठवड्यातून एकदा दातांच्या डॉक्टरला भेट द्यावी लागत असेल, तर तू ऑक्टोबर महिन्यात दातांच्या डॉक्टरला किती वेळा भेट देशील?

____

9. जर तू 25 ते 28 तारखेपर्यंत सुट्टी घेतली आणि 29 तारखेला शाळेत रुजू झालास. तर तू किती दिवसांची सुट्टी घेतलीस?

____

10. 4 ऑक्टोबरनंतर तीन दिवसांनी कोणती तारीख आहे ?

____

पालक/शिक्षकांचा अभिप्राय:	☺ 😐 ☹	पालक/शिक्षकांची स्वाक्षरी:	

Date ___ /___ /___

माहितीचे व्यवस्थापन

1. या तक्त्यामधील काही विद्यार्थ्यांनी वाचलेल्या पुस्तकांची संख्या दर्शविली आहे.

नाव	पुस्तकांची संख्या
राणी	2
अमल	10
ध्रुव	2
जननी	3
समर्थ	8

a. राणी आणि समर्थ यांनी एकूण किती पुस्तके वाचली?

b. जास्तीत जास्त पुस्तके कोणी वाचली?

c. तीन पुस्तके कोणी वाचली?

2. या तक्तयामध्ये मनू करत असलेल्या 3 दिवसीय व्यायामाच्या दिनचर्येबाबत माहिती दिली आहे.

मनुची दिनचर्या			
	सोमवार	मंगळवार	बुधवार
जोर बैठका	10	15	20
दंड बैठका	6	9	2
उड्या मारणे	15	20	25

a. मनु बुधवारी किती जोरबैठका करतो?

b. मंगळवारी त्याने किती दंड बैठक केले?

c. सोमवारी त्याने किती उडया मारल्या?

d. मनूने कोणत्या दिवशी जास्तीत जास्त उडया मारल्या?

e. दररोज, तो कोणत्या प्रकारचा व्यायाम कमीत कमी वेळा करतो?

f. तीन व्यायामांपैकी कोणता व्यायाम तो जास्त वेळा करतो?

Date ___ /___ /___

1. हा तक्ता नेटबॉल खेळातील पाच सामन्यांमध्ये किरणने मिळवलेल्या गुणांची संख्या दर्शवतो.

सामने	एकूण मिळालेले गुण
1	10
2	5
3	2
4	8
5	12

a. किरणने कोणत्या सामन्यात सर्वाधिक गुण मिळविले? ____________

b. तो कोणता सामना चांगला खेळू शकला नाही? ____________

c. दुसऱ्या सामान्यापेक्षा किरणने कोणत्या सामन्यात 3 पेक्षा अधिक गुण मिळविले? ____________

d. पहिल्या आणि शेवटच्या सामन्यापैकी किरण कोणत्या सामन्यात चांगला खेळला? ____________

2. हा आलेख शेतातील प्राण्यांची संख्या दर्शवतो.

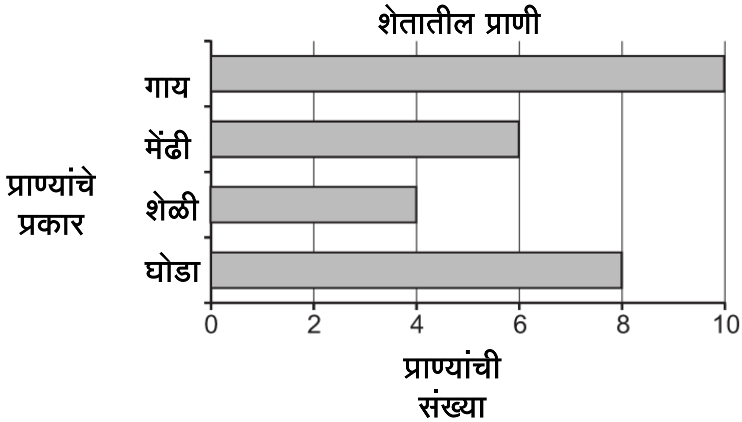

खालील विधान वाचून चूक कि बरोबर ते लिही.

(a) गार्यीपेक्षा शेळ्या जास्त आहेत. ____________

(b) गार्यीपेक्षा घोडे जास्त आहेत. ____________

(c) शेळ्यांपेक्षा मेंढ्या कमी आहेत. ____________

(d) घोड्यांपेक्षा मेंढ्या कमी आहेत. ____________

(e) आलेखमध्ये एकूण 10 गायी आहेत. ____________

(f) घोड्यांची संख्या शेळ्यांच्या संख्येपेक्षा दुप्पट आहे. ____________

(g) शेळ्यांची संख्या आणि मेंढयांची संख्या समान आहे. ____________

Date ___ /___ /___

माहितीचे व्यवस्थापन

1. खालील तक्तयामध्ये एका आठवडयात विकल्या गेलेल्या संत्र्यांची संख्या दर्शविली आहे.

विकली गेलेली संत्री	
वार	**ताळ्याच्या खुणा**
सोमवार	𝍸 𝍷𝍷𝍷
मंगळवार	𝍸 𝍸 𝍷𝍷
बुधवार	𝍸
गुरुवार	𝍸 𝍸
शुक्रवार	𝍸 𝍸
शनिवार	𝍸 𝍸 𝍸
रविवार	𝍸 𝍸 𝍷𝍷

a. शनिवार आणि रविवारी एकूण किती संत्र्यांची विक्री झाली?

____

b. सोमवार ते शुक्रवार किती संत्र्यांची विक्री झाली?

____

c. कोणत्या दिवशी सर्वाधिक संत्री विकली गेली?

____

d. कोणत्या दिवशी सर्वात कमी संत्री विकली गेली?

____

2. काही विद्यार्थ्यांनी त्यांच्या आवडत्या प्राण्याला मत दिले.

आवडता प्राणी	
प्राणी	**ताळ्याच्या खुणा**
मांजर	𝍸 𝍷
कुत्रा	𝍸 𝍷𝍷
मासा	𝍷𝍷𝍷
घोडा	𝍸 𝍸 𝍷

a. किती विद्यार्थ्यांनी घोड्याला मतदान केले?

____

b. किती विद्यार्थ्यांनी मास्याला मतदान केले?

____

c. जास्तीत जास्त विद्यार्थ्यांनी कोणता प्राणी निवडला आहे ?

____

Date ___ /___ /___

अधिक सरावासाठी जागा

''आम्ही ही पुस्तिका निर्माण करत असताना आशया संदर्भातील त्रुटी आणि टंकलेखनातील त्रूटी कमी करण्याचे सर्व प्रयत्न केले आहेत. तथापि, तुम्हाला काही चूक आढळल्यास किंवा या पुस्तिकांची उपयोगिता सुधारण्यासाठी आपल्या काही सूचना असल्यास, कृपया संपर्क साधावा. आपण आपल्या सूचना आम्हाला खालील ई-मेल आयडीवर पाठवू शकता.''

feedback@sikshana.org

Sivasri Charitable Trust

+91 80 26629890

info@sikshana.org

www.sikshana.org

41, K. R. Road, Basavangudi
Bengaluru – 560004, Karnataka